

ПОНОМАРЕНКО Надія Степанівна (05. 04. 1951, Ужгород) — живописець, графік. Заслужений художник України (1996). Обласні премії імені Д. Вакарова (1989), імені А. Ерделі та Й. Бокшая (1997, 2015). Член НСХУ (1985), Асоціації творчих жінок Закарпаття «Нова форма» (2000). Закінчила Український поліграфічний інститут у Львові (1972; викладачі [В. Бунов](#), [В. Овчинников](#), [А. Попова](#)). Працювала художнім редактором у Закарпатському облполіграфвидаві (1972—84); від 2004 — викладач, доцент (2014) кафедри дизайну в Закарпатській академії мистецтв в Ужгороді. На ранніх етапах виконувала мініатюри-екслібриси; згодом у ручній графіці чорно-білі або монохромні композиції ускладнювала окремими кольоровими акцентами; ще пізніше колір, хоч і умовний, стає панівним. У живописних творах часто звертається до сакральної тематики. Роботам П. притаманне прагнення досягти позачасової реальності шляхом упорядкування хаосу — емоційного й візуального. Твори вирізняються стриманістю, композиційною та тональною цілісністю. Учасниця обласних, всеукраїнських мистецьких ви-

ставок від 1977. Персональні — в Ужгороді (1980, 1992, 2001, 2008, 2019), Києві (1992), Хмельницькому (1993), Львові (1994, 2009, 2019). Деякі твори зберігаються в Закарпатському художньому музеї (Ужгород), Львівській національній галереї мистецтв, Хмельницькому художньому музеї.

Основні твори

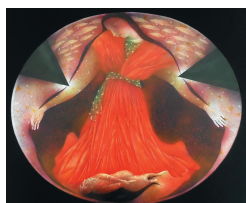
графіка — «Два снопи» (1979), «Дельфійський візник» (1981), «Плин часу» (1984), «Вода, каміння, сонце» (1990), «Ритуал» (1999), «Дари угорської землі» (2000), «Червоні риби» (2005), «Між двома кулями» (2008), «Цитата» (2011), «Силуети» (2015); серії — «Осінь в Домашині» (1982), «Людина і ніч» (1983—84), «Покрови» (1990—94), «Саламандри» (1991—94); живопис — триптихи: «Лист до Ока Божого» (1997—98), «Чекання в снігах» (2002), «Антициклон з Африки» (2005), «Основи композиції» (2008—09); цикли — «Сусідній ареал» (2000—02), «Звертання до класики» (2002—11), «Мараморощ» (2003—11), «Силуети Замкової гори» (2015—17); диптих «Липовецькі сади», «Невизначений час» (обидва — 2020), «Минулий час» (2021).

Рекомендована література

1. Островський Г. Пише художник життя // Молодь Закарпаття. 1983, черв.;
2. «Чотири виміри». Одарка Долгош, Олена Кондратюк, Людмила Корж-Радько, Надія Пономаренко. Уж., 2006;
3. Кривенко Ю. Живописні аперцепції Надії Пономаренко // Образотворче мистецтво. 2007. №1;
4. Художнє «ретро» Надії Пономаренко і «тихе мистецтво» поєдналися на експозиції в Ужгороді // Ужгород. 2019, 23 лют.;
5. Сакрум. Надія Пономаренко. Живопис: Альбом. Уж., 2020.

[О. П. Задорожна](#)

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Пономаренко Надія Степанівна / О. П. Задорожна // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2023. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-878472>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).